Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2026-2031

Rok akademicki 2030-2031

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Psychoterapia systemowa**
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	V rok, 10 semestr
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia specjalnościowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Jerzy Zięba
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Zięba

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Warsztat	**Liczba pkt. ECTS**
10	15	30							5

1.2. Sposób realizacji zajęć
√ zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): egzamin

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczony przedmioty „Diagnoza i terapia rodzin" oraz „Podstawy psychoterapii".

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu komunikacji w rodzinie.

C2	Poznanie najważniejszych zagadnień związanych z komunikowaniem się między członkami systemu rodzinnego oraz potencjalnych przyczyn zaburzeń komunikacji w rodzinie.
C3	Zapoznanie się ze sposobami i technikami rozwiązywania konfliktów w środowisku rodzinnym.
C4	Poznanie wybranych modeli i strategii komunikacji w relacji partnerskiej i rodzicielskiej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	student definiuje systemowy paradygmat funkcjonowania rodziny i opisuje podstawowe obszary istotne dla funkcjonowania rodziny. Student używa myślenia systemowego w opisie sytuacji rodzin, z którymi ma do czynienia w swojej praktyce zawodowej. Student rozumie, jakie działania jako psychoterapeuta może podjąć, aby pomóc całej rodzinie. Zna podstawowe techniki stosowane w terapii rodzin	K_W09
EK_02	ma dogłębną znajomość różnorodnych środowisk wychowawczych, wraz z ich charakterystyką i mechanizmami działania, które istotnie wpływają na zdrowe funkcjonowanie struktury rodzin	K_W20
EK_03	student potrafi rozpoznać patologiczne wzorce funkcjonowania rodzin, z którymi ma styczność w swojej praktyce zawodowej. Potrafi wskazać ośrodki i instytucje zajmujące się prowadzeniem terapii rodzin.	K_U09 K_U10
EK_04	posiada wszechstronne zrozumienie procesów społecznych zachodzących wewnątrz struktury rodzinnej oraz jest w stanie analizować je w kontekście związków między różnymi dziedzinami nauk społecznych, umożliwiając holistyczne podejście do badania i zrozumienia funkcjonowania rodziny.	K_U20
EK_05	student respektuje wartości innych ludzi i odnosi się do nich z szacunkiem, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, przynależności do określonej grupy społecznej, wyznania i kultury.	K_K02

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Systemowe rozumienie rodzin.
Cykl życia rodziny.
Procesy emocjonalne w rodzinie.
Struktura rodziny.

Komunikacja w rodzinie.
Lojalność rodzinna.
Mity, strategie i sekrety rodzinne.
Żałoba w rodzinie.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Podstawowe zagadnienia teoretyczne podejścia systemowego.
Genogram w terapii rodzin – teoria i praktyka.
Techniki w terapii rodzin.
Współpraca z innymi specjalistami podczas prowadzenia terapii rodzin.
Kontrakt w systemowej terapii rodzin. Włączanie dzieci do terapii.
Objaw i jego funkcja w systemie rodzinnym.
Pierwsza konsultacja z rodziną i prowadzenie wywiadu.
Zasady interweniowania w terapii systemowej.
Czynniki leczące w psychoterapii – relacja terapeutyczna z rodziną.
Kontekst pracy terapeutycznej - granice odpowiedzialności.
Błędy w systemie rodzinnym.
Specyfika pracy z młodzieżą z zaburzeniami odżywiania i dysregulacją emocjonalną.
Interwencje w pracy z systemem rodzinnym – ćwiczenie umiejętności.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia: praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, prezentacja multimedialna.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-03	egzamin pisemny - test, kolokwium	w, ćw
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	egzamin pisemny - test, kolokwium; obserwacja w trakcie zajęć i przeprowadzonego treningu wielorodzinnego.	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

1. Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego – test. Ocena wg skali: 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy) Egzamin obejmuje treści wykładu, ćwiczeń oraz zadanych lektur. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. 2. Obecność na wykładach (dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona). 3. Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach (kryteria oceny j.w.). 4. Obecność na ćwiczeniach. 5. Aktywność na ćwiczeniach, odgrywanie ról, przygotowanie scenariusza i przeprowadzenie 2 godzinnych zajęć grupowego treningu wielorodzinnego.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach - udział w egzaminie	 2 2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć – ćwiczenia, studiowanie literatury - przygotowanie do egzaminu - przygotowanie do kolokwium	 26 25 25
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	**5**

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Barbaro, B. (1994). *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*. Kraków: Collegium Medicum UJ.

Namysłowska, I. (1997). *Terapia rodzin*. Warszawa: Springer PWN.

Satir, V. (2000). *Terapia rodziny. Teoria i praktyka*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Stierlin, H., Rucker-Embden, I., Wetzel, N., Wirsching, M. (1999). *Pierwszy wywiad z rodziną*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Literatura uzupełniająca:

Andreas, S. (2001). *Jak pracowała Virginia Satir*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Bandler R., Gringer, J., Satir, V. (1999). *Zmieniamy się wraz z rodzinami.* Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
de Barbaro, B. (1999). *Schizofrenia w rodzinie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Górniak, L., Józefik, B.(2003). *Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin. Od metafory cybernetycznej do dialogu i narracji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Mc Goldrick, M., Gerson, R., Shellenberger, S. (2007). *Genogramy. Rozpoznanie i interwencja*. Poznań: Zysk i S-ka.
Simon, R. (2001). *W cztery oczy - rozmowy z twórcami terapii rodzin. Haley, Erickson, Szasz, Minuchin, Maturana, Madanes, Satir*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej